

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה
בית הספר לחינוך
שם הקורס : אימהות : בין האישי לציבורי
מספר קורס : 129.1.0227

שם המרצה : פרופ' אורטל סלובודין ortalslo@bgu.ac.il

שעות קבלה : ימי ד' 11-10 חדר 155 בנין 72

יעדי ההוראה:

מטרת הקורס היא לדון במוסד האימהות מתוך נקודת ההצטלבות של הפסיכולוגיה, החברה והתרבות. נתבונן על השינויים שעבר מוסד האמהות לאורך ההסטוריה ונתמקד בתפיסות החברתיות והתרבותיות של אימהות בת זמננו.

נבחן את האתגרים החברתיים המאפיינים את מוסד האמהות (בין השאר הצורך להעמיד את הילד במרכז ובו זמנית לחתור למימוש אישי) ואת האופן בו הם מעצבים ומשפיעים על הפסיכולוגיה של אמהות. נדון במיתוס האימהות, המציב אידיאליים נוקשים של אימהות טובה ובהשפעתו על חייהם של אימהות, אבות וילדים.

פרשיות לימודים

מספר שיעור	נושא
1	אימהות- הגדרות חברתיות ותרבותיות
2	מיתוס האימהות
3	אימהות אינטנסיבית ודיון במקרה של נשים ברילוקיישן
4	משפחה וקריירה
5	אימהות וזוגיות- איך והאם זה בכלל מסתדר?
6	האם (והזנחתה) בתיאוריה הפסיכואנליטית
7	אבות ואימהות
8	הכמיהה לאימהות מול חוסר הרצון להיות אמא (אל-הורות)
9	אימהות ובנות
10	הורות חד מינית
11	סרט : "חייבים לדבר על קווין" וסיכום הסמסטר

דרישות והרכב ציון הקורס

נוכחות חובה

הגשת שני דו"חות קריאה לאורך הסמסטר – 20%

עבודת סיכום בזוגות- 80%

ציון עובר 56

רשימה ביבליוגרפית:

סלובודין, א' (2019). נוסעות סמויות: קולן של נשים ישראליות ברילוקיישן. רסלינג.
סלובודין, א' (2023). אשמה: מסע אל שורשיה של אשמה אימהית. רסלינג.

- Ambrosini, A., & Stanghellini, G. (2012). Myths of motherhood. The role of culture in the development of postpartum depression. *Annali dell'Istituto Superiore Di Sanita*, 48, 277-86.
- Anthony, J. (1981). Shame, guilt and the feminine self in psychoanalysis. In S. Tuttmann (Ed.), *Object and self*. (pp. 191-234). New York: International Universities Press
- Arendell, T. (2000). Conceiving and investigating motherhood: The decade's scholarship. *Journal of Marriage and Family*, 62, 1192–1207.
- Baker, H. (2013). The significance of shame in the lives of women who experience male violence. *Liverpool Law Reviews*, 34, 145.
- Bos, H. M., Knox, J. R., van Rijn-van Gelderen, L., & Gartrell, N. K. (2016). Same-Sex and Different-Sex Parent Households and Child Health Outcomes: Findings from the National Survey of Children's Health. *Journal of Developmental & Behavioral Pediatrics*, 37(3), 179-18
- Buultjens, M., & Liamputtong, P. (2007). When giving life starts to take the life out of you: women's experiences of depression after childbirth. *Midwifery*, 23, 77-91.
- Chodorow, N. (1989). *Feminism and psychoanalytic theory*. New Haven and London: Yale University Press.
- Douglas, S.J., & Michael, M.W. (2004). *The mommy myth: The idealization of motherhood and how it has undermined women*. New York: Free Press.
- Dunford, E. & Granger, C. J. (2017). Maternal guilt and shame: Relationship to postnatal depression and attitudes towards help-seeking. *Journal of Child and Family Studies*, 26, 1692-1701. doi: 10.1007/s10826-017-0690-z
- Hays, S. (1996). *The cultural contradictions of motherhood*. New Haven: Yale University Press
- Hollway, W. (2016). Feminism, psychology and becoming a mother. *Feminism & Psychology*, 26, 137–152.
- Hrdy, S. B. (2009). *Mothers and others: The evolutionary origins of mutual understanding*. Harvard: Harvard University Press.
- Kruger, L. M. (2003). Narrating motherhood: The transformative potential of individual stories. *South African Journal of Psychology*, 33(4), 198-204.

- Maushart, S. (2000). *The Mask of Motherhood*. New York: Penguin Books.
- May, V. (2008). On being a good mother: The moral presentation of self in written life stories. *Sociology*, 42, 470–486.
- Messer, J. (2013). Reconceptualizing maternal work: Dejours, Ruddick and Lionel Shriver's We Need to Talk About Kevin. *Women's Studies International Forum*, 38, 11–20.
- Muller, V. (2008). Good and bad mothering: Lionel Shriver's 'We Need to Talk About Kevin'. In M. Porter & J. Kelso (Eds.), *Theorising and representing maternal realities*. (pp.38-53). Newcastle, UK : Cambridge Scholars Publishing
- Murray, L., & Finn, M. (2008). Good mothers, bad thoughts: New mothers' thoughts of intentionally harming their newborns. *Feminism & Psychology*, 22, 41-59.
- Parker, R. (1995). *Torn in two: The experience of maternal ambivalence*. London: Virago.
- Parker, R. (2009). Why study the maternal? *Studies in the Maternal*. Retrieved from file:///C:/Users/Ortal/Downloads/158-303-1-SM%20(4).pdf
- Parker, R. (2012). Shame and maternal ambivalence. In P. Mariotti (Ed.), *The maternal lineage: Identification, desire, and transgenerational issues*. (pp.85-112). New York: Routledge .
- Raphael-Leff, J. (2010). Healthy maternal ambivalence. *Studies in the Maternal*, 2, 1-15.
- Rizzo, K. M., Schiffrin, H. H., & Liss, M. (2012). Insight into the parenthood paradox: Mental health outcomes of intensive mothering. *Journal of Child and Family Studies*, 22,614-620.
- Rotkirch, A. (2009). Maternal guilt. *Evolutionary psychology*,8,90-106.
- Ruddick, S. (1996). Constructing differences in public spaces: Race, class, and gender as interlocking systems. *Journal of Urban Geography*, 17, 132-151.
<http://dx.doi.org/10.2747/0272-3638.17.2.132>
- Seagram, S. & Daniluk, J.C. (2002). It goes with the territory: The meaning and experience of maternal guilt for mothers of preadolescent children. *Women and Therapy*, 25, 61-88.
- Seu, B.I. (2006). [Shameful selves: Women's feelings of inadequacy and constructed façades](#). *European Journal of Psychotherapy & Counselling*,8,285-303.
- Sevón, E. (2007). Narrating ambivalence of maternal responsibility. *Sociological Research Online*, 12. DOI: 10.5153/sro.1527
- Slobodin, O. (2018). Between the eye and the gaze: Maternal shame in the novel “We need to talk about Kevin”. *Feminism & Psychology*. DOI: 10.1177/0959353518783785
- Slobodin, O. (2019). “Out of time”: A temporal view on identity change in trailing spouses. *Time & Society*, 28(4), 1489–1508. <https://doi.org/10.1177/0961463X17752283>
- Slobodin, O. (2022). Exploring the Quality of “Quality Time”: A Temporal View on Mothers’ Experiences during COVID-19. IntechOpen. doi: 10.5772/intechopen.101174
- Slobodin, O., Cohen, R., Arden, A., & Katz, I. (2020). Mothers’ need frustration and controlling parenting: The moderating role of maternal guilt. *Journal of Child and Family Studies*, 29(7), 1914–1926. <https://doi.org/10.1007/s10826-020-01720-6>
- Sutherland, J-A. (2006). ‘What can I do different? What could be better? What could you do more?’: Guilt, shame and mothering. Dissertation completed for University of Akron.
- Sutherland, J-A. (2010). Mothering, guilt and shame. *Sociology Compass*, 4, 310-321.
- Taylor, E.N., & Wallace, L.E. (2012). For shame: Feminism, breastfeeding, advocacy, and maternal guilt. *Hypatia*, 27, 76–98..
- Walters, M., Carter, P., Papp, O., & Silverstein, O. (1988). *The invisible web: Gender patterns in*

family relationships. The Guilford Press.

Warner J. (2005). *Perfect madness: Motherhood in the age of anxiety*. New York: Riverhead Books.

Williams, K., Kurz, T., Summers, M., & Crabb, S. (2013). Discursive constructions of infant feeding: The dilemma of mothers' guilt. *Feminism & Psychology, 23*, 339–358.